

**Den utvidede utenriks- og konstitusjonskomite og sjøfarts- og fiskerikomiteen  
Fellesmøte onsdag den 18. mars 1964 kl. 10.**

Møtet ble ledet av utenrikskomiteens formann, F i n n M o e .

Til stede var:

av den utvidede utenrikskomites medlemmer: Bondevik, Braadland, Langhelle, Langlo, John Lyng, Finn Moe, Steen (for Nordahl), Jakob Pettersen, Røiseland, Ingvaldsen, Hambro (for Bergesen), Borgen, Sandberg (for Borten), Dahl, Aarvik (for Hareide), Johs. Olsen og Stray (for Erling Petersen).

av sjøfarts- og fiskerikomiteens medlemmer: Brommeland, Eikrem, Engan, Hamran, Asbjørn Holm, Helge Jakobsen, Sunniva Hakestad Møller, (Johs. Olsen), Toppe og Warholm.

Av Regjeringens medlemmer var til stede: fiskeriminister Magnus Andersen.

Dessuten ble følgende embetsmenn gitt adgang til møtet: Fra Utenriksdepartementet konsulent C.A. Fleischer og førstesekretær M. Huslid. Fra Fiskeridepartementet fiskeridirektør Klaus Sunnanå, ekspedisjonssjefene Johs. Sellæg og Gunnar Gundersen og underdirektør Carl Bjørge.

**Formannen:** Møtet er sammenkalt for at fiskeriministeren kan gi en redegjørelse for fiskerikonferansen i London og særlig sluttresultatet av den. Vi har jo allerede vært inne på saken, for så vidt som det har vært stilt en hel rekke spørsmål både til statsråden og til delegasjonens formann, men det var meningen med dette møtet at her kunne man da eventuelt debattere saken mer utførlig.

**Statsråd Magnus Andersen:** På fiskerikonferansen i London, som jo nå har pågått i tre forskjellige faser, er det vedtatt tre resolusjoner og et utkast til en europeisk fiskerikonvensjon med diverse vedlegg. De tre resolusjoner, som er enstemmige, omhandler fiskerioppsyn, beskyttelse av fiskebestanden og adgangen til markedene. Utkastet til fiskerikonvensjonen ble vedtatt av 13 land, idet Island, Sveits og Norge ikke fant å kunne gå inn for konvensjonen.

Resolusjonen om fiskerioppsyn og om beskyttelse av fiskeribestanden har vært omtalt tidligere i disse komiteer. Jeg skal derfor ikke komme nærmere inn på dem nå. I resolusjonen om adgangen til markedene gis det først uttrykk for at handelen med fisk og fiskeprodukter spiller en viktig rolle for mange land i Europa. Resolusjonen viser til at OEEC i en rapport fra 1960 har fastlagt et sett prinsipper med sikte på å liberalisere handelen med fisk og fiskeprodukter. Resolusjonen oppfordrer deretter de enkelte regjeringer til å utforme sin fiskeripolitikk i samsvar med OEEC-rapportens retningslinjer med sikte på bl.a. å tilgodese interessene til de land som driver handel med fisk og fiskeprodukter.

Rapporten fra OEEC som bl.a. gir en vurdering av fiskeripolitikken i medlemslandene, gir uttrykk for at en bør ta sikte på å gjennomføre en bedre koordinering av de fiskeripolitiske tiltak i de enkelte land. Etter at formålet med en slik koordinert politikk er nærmere definert, uttaler rapporten at de hovedspørsmål

som bør løses, er avvikling av toll, mengdereguleringer og landingsforbud samt subsidieordninger som har en uheldig innflytelse på produksjon og handel.

Under første fase av forhandlingene tok en fra norsk side sikte på i de innlegg som delegasjonen holdt, å få i gang en diskusjon om handels- og markedsspørsmålene. Det ble imidlertid snart klart at vi i disse spørsmål ikke ville få en dyperegående diskusjon med sikte på vedtak som ville medføre konkrete forpliktelser for deltakerlandene. Det var åpenbart at De seks, og særlig Frankrike, ikke var beredt til å drøfte spørsmål og binde seg til løsninger som ville ha betydning for utarbeidelsen av den felles fiskeripolitikk. Dette gjaldt i særlig grad spørsmålet om adgangen til markedene. Det var således ikke mulig å få mer ut av konferansen i dette spørsmål enn vedtak av en alminnelig prinsipperklæring om hvilken handelspolitikk for fisk og fiskevarer som bør følges i fremtiden. Dette betyr ikke at resolusjonen er uten verdi. Under fremtidige forhandlinger i GATT, i OECD og i forbindelse med etableringen av en felles fiskeripolitikk hos De seks, har det sin betydning at landene har gått inn for bl.a. å tilgodese interessene til de land som driver handel med fisk og fiskevarer.

Det spørsmål som opptok den overveiende del av tiden, var drøftingene om en konvensjon om fiskerigrensene i Vest-Europa. Når vi skal vurdere den konvensjonen som 13 land ble enige om, vil jeg først trekke fram den store betydning vi må tillegge at alle land som grenser til det nordøstlige Atlanterhav, nå har gått inn for en 12 mils fiskerigrense. Dette innebærer en vesentlig styrkelse av 12-milsgrensens folkerettslige stilling. I denne forbindelse vil jeg understreke at det er forutsetningen at konvensjonens fiskeriorde skal gjelde også i forhold til ikke-kontraherende stater. På denne bakgrunn må konvensjonen sies å forutsette at etablering av en 12 mils grense er tillatt selv uten avtalehjemmel. På dette punkt er konvensjonen under enhver omstendighet en vinning fra norsk synspunkt.

Det som først og fremst var hovedårsaken til at en fra norsk side ikke fant å kunne delta i utarbeidelsen av konvensjonen, var det prinsipp som de øvrige land ville gå inn for med hensyn til det tradisjonelle fiske i den ytre 6 mils sone. Allerede de første forslag om en fiskerigrenseavtale som ble lagt fram under første fase av konferansen i desember i fjor, gjennomførte prinsippet om varig adgang til å gjennomføre tradisjonelt fiske i denne sone. Da det i løpet av annen og tredje forhandlingsfase ble bragt på det rene at den norske ordningen med rettigheter til å fiske i den ytre 6 mils sone begrenset i tid ikke kunne aksepteres, fant en grunn til, slik som det fremgår av delegasjonens rapport, å peke på at spørsmålet om å gi fiskerettigheter innenfor en fiskerigrense, ikke er noe folkerettslig spørsmål, men et spørsmål som avgjøres ved avtaler mellom interesserte land, enten bilaterale avtaler eller multilaterale avtaler.

Det ble pekt på at med inngåelse av konvensjonen vil situasjonen nå bli den at en 12 mils fiskerigrense anerkjennes i Vest-Europa med forskjellige regionale løsninger med hensyn til varigheten av det tradisjonelle fisket. Videre ble det fremholdt at det ikke er noen grunn til å betrakte noen av de forskjellige ordninger som er etablert, som mer i overensstemmelse med folkeretten enn andre.

Etter disse generelle betraktninger vil jeg gjerne komme med noen kommentarer til enkelte av de viktigste bestemmelsene i konvensjonen. Noen fullstendig gjennomgåelse av konvensjonen antar jeg ikke skulle være nødvendig.

Artikkel 4 tar sikte på å gi kyststatene garantier for at det fiske som andre staters fiskefartøyer skal få drive i det ytre 6 mils belte, er et tradisjonelt fiske i egentlig forstand. Artikkelen søker således å beskytte kyststaten mot utvidelser i det tradisjonelle fiske ved å fastslå at de andre staters fiskefartøyer ikke skal drive fiske etter fiskeforekomster eller på fiskebanker som er vesentlig forskjellig fra dem som de tidligere regelmessig har utnyttet. Denne bestemmelsen ville neppe ha vært av noen egentlig verdi for Norge. For det første har de stater som det kan bli tale om, drevet fiske etter alle vesentlige fiskeforekomster og på alle verdifulle fiskebanker i Norges ytre 6 mils grense. For det annet er det antagelig ikke noe forbud mot å sette inn flere fartøyer, større og mer effektive fartøyer eller å benytte mer effektive fiskemetoder. For Norge ville således en slik bestemmelse ikke gi noen nevneverdig beskyttelse.

Den etterfølgende bestemmelse i artikkel 5 tar også sikte på å gi kyststaten en viss beskyttelse når det gjelder det fisket som de andre staters fiskefartøyer skal få drive i det ytre 6 mils belte. Kyststaten har her fått rett til å regulere fisket i dette beltet forutsatt at det hverken i formen eller i realiteten finner sted noen diskriminering mot de andre staters fiskefartøyer. Det er uklart hva denne bestemmelsen egentlig innebærer av rettigheter for kyststaten. En kan stille spørsmålet om kyststaten i sin reguleringsvirksomhet kan beskjære det tradisjonelle fiske, og videre om den kan forby de andre staters fiskefartøyer å drive fiske etter visse fiskeforekomster eller på visse fiskebanker som de tidligere har utnyttet. Jeg skal ikke gjøre noe forsøk på å svare på disse spørsmålene, men vil vise til at ifølge bestemmelsen skal kyststaten underrette de andre kontraherende stater som måtte bli berørt når regulering aktes gjennomført, og hvis disse ønsker det, skal kyststaten rådføre seg med dem før den utøver sin reguleringsvirksomhet. Hvis partene ikke blir enige, vil saken ifølge artikkel 13 bli gjort til gjenstand for voldgift etter anmodning fra en av partene. Kyststaten kan således bli tvunget til å godta at en voldgiftsdomstol prøver lovligheten og endog rimeligheten av reguleringen.

Artikkel 8 er en viktig bestemmelse i konvensjonen. Den inneholder en bestevilkårsklausul. Ifølge artikkelens punkt 1 skal enhver rett til fiske som kyststaten gir til en stat som ikke er part i konvensjonen, automatisk utstrekkes til alle kontraherende stater og uten hensyn til om disse har drevet et regelmessig fiske. Som det fremgår av rapporten fra konferansen, protesterte både Danmark og Sverige mot denne bestemmelse som ville medføre at f.eks Sverige ikke ville kunne tillate polske fiskere å fortsette sitt tradisjonelle fiske på den svenske kyst uten at fiskeretten dermed ble utstrakt til alle de stater som er parter i konvensjonen. Dette svenske og danske problem ble løst ved å gjøre Skagerak og Kattegat til et unntaksområde i henhold til artikkel 10.

Dersom Norge skulle bli part i konvensjonen, ville denne bestemmelse reise enkelte spørsmål for oss. Som kjent har Sovjet-Samveldet rett til å drive fiske mellom 6 og 12 mil utenfor norskekysten frem til 1970. Vil da bestevilkårsklausulen

føre til at Norge må gi alle kontraherende stater rett til å fiske på like linje med Sovjet-Samveldet i det ytre seks mils belte selv om disse tidligere ikke har drevet fiske på norskekysten? Konvensjonen gir ikke noe klart svar på dette. Det er holdepunkter for at rettigheter som er gitt til tredjeland før konvensjonen er trådt i kraft, ikke får slike konsekvenser. Men om en slik fortolkning blir godtatt, det vet man ikke.

Ifølge punkt 2 i artikkel 8 skal de rettigheter som gis en kontraherende stat utover hva denne kan kreve etter artiklene 2 – 6, automatisk utstrekkes til alle de andre kontraherende stater. Også denne bestemmelse reiser visse problemer for Norge. Spørsmålet er nemlig om de fiskerettigheter som Storbritannia har fått ved fiskeriavtalen av 1960, vil måtte utstrekkes til alle de andre kontraherende stater. Denne bestemmelse kan vi også lese slik at det bare er rettigheter som er gitt etter at konvensjonens fiskeriforordning ble innført, som skal gi grunnlag for bestevilkårsbehandling. Men heller ikke fortolkningen av denne bestemmelse er klar. Når det gjelder spørsmålet i forbindelse med Storbritannia, kan imidlertid en annen folkerettslig regel komme til anvendelse. Hvis det nemlig inngås en ny avtale mellom to stater vedrørende spørsmål som er regulert ved en eldre avtale, er det reglene i den nye avtale som skal få anvendelse. Fra det øyeblikk Norge måtte bli part i fiskerikonvensjonen, skulle derfor den eldre avtale med Storbritannia kunne ansees for å være bortfalt for de områder som omfattes av konvensjonen.

Artikkel 10 inneholder bestemmelser om spesialordninger for visse land og for visse områder. Disse har bl.a. betydning for Norge, Danmark og Sverige ved at disse land kan gi hverandre særrettigheter uten at de andre kontraherende parter vil kunne kreve tilsvarende særrettigheter. Den planlagte status quo-ordning for Skagerak og Kattegat kan således i medhold av bestemmelsen gjennomføres uten at det får konsekvenser for de andre kontraherende staters rettigheter.

Artikkel 11 inneholder så bestemmelsen om at en stat for deler av sin kyst kan unnlate å gi bestemmelsene om retten for de andre kontraherende stater til å fortsette tradisjonelt fiske i det ytre seks mils belte full anvendelse. Artikkelen fastslår uttrykkelig at denne retten bare kan utøves med samtykke fra de andre kontraherende stater. I løpet av konferansen er det bragt på det rene at man ikke kan oppnå en unntaksordning for hele den norske kyst. Denne bestemmelsen er for så vidt ikke anvendt for noen kyststrekning i noe land. Dette spørsmål henger imidlertid sammen med bestemmelsen om anvendelsesområdet for konvensjonen i artikkel 12. Under den andre fasen i konferansen var det ikke klart hvordan man skulle begrense avtalens geografiske utstrekning. Man regnet med at dette skulle skje ved en henvisning i innledningen til konvensjonen, f.eks. til det nordøstlige Atlanterhav. Men under konferansens siste runde ble man enig om å fastsette den geografiske begrensning i et tillegg til artikkel 12 som positivt regner opp de kyststrekninger som konvensjonen skal omfatte.

Av artikkel 11 følger det at en stat ikke uten samtykke fra de andre kontraherende stater kan unnlate å gi bestemmelsen om retten for fremmede fiskefartøyer til å fiske i det ytre seks mils belte full anvendelse for visse kyststrekninger. Denne bestemmelsen reiser to spørsmål. Det første er:

Hvordan blir stillingen hvis en stat i stedet for å benytte seg av artikkel 11, benytter artikkel 12 og simpelthen erklærer at konvensjonen bare skal gjelde for visse kyststrekninger?

Det annet spørsmål er: Hvilke regler gjelder så for de kyststrekninger som ikke omfattes av konvensjonen?

Det er vel rimelig å anta at det vedlegg til avtalen som omhandles i artikkel 12, og som oppregner de kyststrekninger som konvensjonen gjelder for, er en del av det kompromiss som man nådde fram til under forhandlingen om avtaleverket. En stat kan ikke regne med å få undertegne eller tiltre konvensjonen med et ensidig forbehold om å unnta andre deler av dens kyst enn dem som måtte være oppført i vedlegget da avtalen ble fremlagt til undertegning. Det må således betraktes som en del av forhandlingsresultatet at av den svenske kyst er det bare Skagerak og Kattegatkysten som omfattes av konvensjonen. Det vil videre fremgå at av den danske kyst er det bare kysten ut mot Skagerak og Kattegat og Nordsjøen, ikke kysten utenfor Færøyene og Grønland, som omfattes av konvensjonen.

Men så kan man spørre: Hva gjelder så for de kyststrekninger som er unntatt fra konvensjonen? Danmark og Sverige har inntatt det standpunkt at konvensjonens bestemmelser blir helt uten virkning for disse kyststrekninger. En slik løsning er imidlertid ikke alment godkjent. Om dette foreligger det uttalelse fra tysk og hollandsk side som er nærmere omtalt i delegasjonens rapport, som man jo har fått, og som går ut på at en stat ikke for disse kyststrekninger står fritt i å gjøre hva den vil med fiskerigrensen. Jeg vil ikke gjøre noe forsøk på å komme nærmere inn på dette spørsmål, som tydeligvis bevisst ikke ble løst under konferansen. I delegasjonens rapport er det gitt uttrykk for at konvensjonsdeltagerne ikke syntes å ønske nærmere diskusjon om dette, da det ville kunne medføre vanskeligheter for tilslutning fra enkelte land, og da særlig Danmark.

Den siste bestemmelse jeg vil nevne er artikkel 14 som omhandler undertegning, ratifikasjon, godkjenning, tiltredelse og ikrafttredelse. Ifølge artikkelen skal konvensjonen være åpen for undertegning fra 9. mars til 10. april 1964. Konvensjonen skal tre i kraft når åtte regjeringer har deponert sine ratifikasjons- eller godkjenningsdokumenter, men hvis dette ikke er skjedd innen 1. januar 1966, kan de regjeringer som har ratifisert eller godkjent konvensjonen, bestemme ved en særskilt protokoll når konvensjonen skal tre i kraft. I en særskilt protokoll til konvensjonen er det imidlertid bl.a. bestemt at en regjering som har ratifisert eller godkjent konvensjonen, kan gi konvensjonens bestemmelser foreløpig anvendelse. For de stater som ikke har undertegnet, er det adgang til tiltredelse. Men dette kan først skje etter at konvensjonen er trådt i kraft.

Til slutt vil jeg få knytte noen bemerkninger til den situasjon som foreligger:

Den norske delegasjon til forhandlingene hadde ikke noe mandat til å drøfte en norsk tilslutning til konvensjonen på annet grunnlag enn at vi i tilfelle ville være villig til å utstrekke overgangsrettighetene til 1974. Dette ble ikke akseptert av de øvrige land. Det er klart at med det mandat som delegasjonen hadde, var det ikke lett å få undersøkt på hvilke vilkår Norge kunne få delta. Det er derfor vanskelig å ha noen mening om dette. Forskjellige underhåndssamtaler som ble ført, og

opplysninger for øvrig som en mottok fra enkelte land og som tidligere er omtalt i disse komiteer, tyder imidlertid på at vi kunne fått akseptert norsk tilslutning til konvensjonen ved å la en del av vår kyst bli omfattet av konvensjonens bestemmelser. Noe annet ville for øvrig være diskriminering mot Norge i forhold til den ordning som Danmark har fått akseptert for Færøyene og Grønland. Hvor lang kyststrekning Norge måtte gå med på, ville være et forhandlingsspørsmål. Jeg vil jo da i parentes få bemerke at selv om vi hadde villet gå inn for en slik deling av kysten, så ville den uklarhet som jeg nettopp nevnte i forbindelse med artikkel 12 bestå for den kyststrekning som ikke ville være med i avtalen.

Når man ser hele konferansen under ett og dermed også tar i betraktning de resolusjoner om oppsynsregler, bevaring av fiskebestanden og adgangen til markedene som ble vedtatt enstemmig, kan jeg ikke se at der er noen tvingende grunner til at vi nå bør søke tiltredelse til konvensjonen. Jeg vil også legge til at konvensjonen ikke utviklet seg slik at det ble noe utpreget motsetningsforhold mellom Norge og de øvrige deltagere. Jeg er klar over at det ut fra bredere politiske og handelspolitiske hensyn kan være ønskelig at Norge deltar i samarbeidet i Europa også på dette området. Men som jeg tidligere har omtalt, er det forskjellige bestemmelser i konvensjonen som reiser vanskelige spørsmål for oss i tillegg til dette at vi for en del av kysten må akseptere prinsippet om varige rettigheter til fiske i den ytre seks miles sone for andre medlemsland som måtte ha tradisjonelt fiske i dette område. Jeg tror at det må være riktig at vi nå tar den nødvendige tid til vurdering av denne saken.

**Formannen:** Jeg skal takke statsråden for redegjørelsen. Første taler er hr. Røiseland.

**Røiseland:** Ja, det kunne jo ha gått verre, men eg har same meining som eg har gitt uttrykk for før, at vi er komne opp i ein situasjon som langt frå er ønskjeleg. Dei andre kjem til å gå vidare med drøftingar, må vi vel gå ut frå, og vi er utanfor. Svenskane har som vanleg spela sine kort uvanleg godt, dei har blitt med i konvensjonen, dei skal vere med i drøftingar som seinere kjem i gang – og det kostar dei ingen verdens ting, ikkje det grann. Dei har Skagerak- og Kattegatkysten med, men der har dei fått unntak, der kan det gjelde særskandinavisk ordning. Danmark er blitt med, og det kostar dei ikkje meir enn at dei må ta kysten vest for Jylland med.

Når det så gjeld dei norske forhold, vil eg nok tilstå at eg på forrige møte misforstod situasjonen ikkje så lite. Eg spurde dengongen om der offisielt hadde kome fram tilbod om deling av norskekysten ved Stad, og til det svara fiskeridirektøren at han bare kjende dette spørsmålet frå pressa. Det er naturlegvis rett. Men det eg skulle ha gjort var jo å stille som tilleggsspørsmål om spørsmålet om deling av norskekysten hadde vore aktuelt i det heile. Det gjorde eg ikkje, og det var min feil. For eg satt i all fall her med det inntrykket sist at dette spørsmålet om deling av norskekysten faktisk ikkje hadde vore offisielt drøft, men det er jo galt, for det viser seg jo no av det dokumentet som vi fikk tilsendt, at der står det på side 6 at

leiaren, Mr. Thomas, har sagt at det var nok klart at Norge var heller ikkje villig til å anvende ulike fiskeriordningar på forskjellige delar av kysten – og då måtte det jo vere drøft. Det kunne han vel ikkje seie dersom han hadde fått greie på det bare gjennom reaksjonen på pressekommentarar, det er klart at det måtte vere drøft. Og dersom ein går vidare, vil ein jo sjå at den norske delegasjonen, etter som det står på side 9, har bede Regjeringa om lov til å halde eit innlegg om dette spørsmålet, og det vil eg gi delegasjonen komplimang for. Dei bad om lov til å halda eit innlegg som skulle lyde:

"Det ble på plenumsmøte lørdag klart at det er mulig for en medlemsstat å gi konvensjonen anvendelse bare for en del av sin kystlinje. Dette synes å ha skapt en ny situasjon for Norge. Som man vil skjønne har det ikke vært mulig for den norske delegasjon å få drøftet denne nye situasjon med de norske myndigheter. Imidlertid vil delegasjonen anta at denne nye situasjon vil innebære at den norske regjering vil finne det nødvendig å overveie nærmere spørsmålet om tiltredelse til konvensjonen for en del av den norske kyst, f.eks. for Skagerakkysten og den sydlige del av den norske Nordsjøkyst. Delegasjonen går ut fra at hvis den norske regjering ville ønske å tiltre konvensjonen på et slikt grunnlag ville de øvrige kontraherende parter kunne godkjenne en norsk tiltredelse til konvensjonen slik at Norge i så fall ville kunne undertegne denne innenfor den frist som er fastsatt."

Det siste meiner eg nok var for optimistisk. Eg trur ikkje at ein kunne rekne med at ein ville kunne klare det, men bortsett frå den siste setningen synest eg at det hadde vore eit fornuftig standpunkt å halde den talen, for då hadde vi jo halde døra open. Men så sa Regjeringa nei, dei fikk ikkje lov til å halde den. Vi skulle bare seie at "Det ble på plenumsmøte lørdag klart at det er mulig for en medlemsstat å gi konvensjonen anvendelse bare for en del av sin kystlinje. Som man vil skjønne, har det ikke vært mulig for den norske delegasjon å få drøftet denne nye situasjon med de norske myndigheter." Punktum.

Eg er heilt ueinig i det standpunktet Regjeringa tok. Eg vil seie det rett og slett. Eg trur delegasjonen hadde rett i sitt synspunkt der. Så er det jo sagt no av fiskeriministeren at det er noko uklårt kva tilhøva ville bli og vilkåra ville bli for den kyststripa som skal haldast utanfor. Det må ein sjølv sagt få greie på før ein går inn på noko her – før ein går inn på konvensjonen må ein sjølv sagt få det heilt klart. Men eg vil jo ha lagt til at dette forholdet til Sovjet, det kan innebære både godt og vondt. Det er ikkje nokon ting som er så gale at det ikkje kan vere godt for noko. Dei andre er jo også klare over vårt forhold til Sovjet, og nettopp vårt forhold til Sovjet vil vel gjere at dei vil strekkje seg veldig langt for å unnta ein del av vår kyststripe – mest mogleg av vår kyststripe – for desse bestemmelsene, og gi unntaksreglar fordi dei er interesserte nettopp i å halde Sovjet ute.

Som situasjonen ligg til i dag meiner eg at Regjeringa ikkje må legge seg til å sove og tru at alt er bra. Dei bør få drøft desse spørsmåla med fiskeriorganisasjonane. Måten dei skal drøfte det på, vil ikkje eg ha sagt noko om, det får dei vurdere sjølve, korleis dei meiner det er riktig å spela korta her, kor mykje som bør bli kjent overfor utlandet og kor mykje som ikkje bør bli kjent her.

Eg meiner at dette må takast opp med fiskerierorganisasjonane. Det bør alvorleg drøftast med fiskerierorganisasjonane korleis dei ser på spørsmålet om deling av kysten. Og så må ein få greie på kva konvensjonen vil innebere av reglar og bestemmelser for den delen av kysten som blir unnateken.

Når det gjeld fiskarane, så ser det jo ut til at det i all fall i den sørlege delen av Norge ikkje er nokon innbitt, eller i all fall ikkje nokon einstemmig motstand mot ei deling. Det viser seg no for eksempel at ordføraren i representantskapet i Rogaland Fiskesalslag har sagt at fiskarane ville ikkje tape på ei sørnorsk seks mils grense. Han har til og med sagt at det kan vanskeleg ligge fiskerikyndige overveielser bak det norske standpunktet i London. Så sterke ord har han brukt. Det vil eg ikkje gå nærare inn på. Eg vil bare peike på at det er heilt klart at her er delte meiningar, og då synest eg at det er all grunn til å få drøft saka med fiskerierorganisasjonane, legge saka klart fram slik ho er, og så drøfte kva dei kan tenkje seg å gjere i neste omgang eller når dette melder seg for alvor. Altså, vi skal ikkje gjere noko forhasta, det er eg samd med fiskeriministeren i, men vi skal ikkje slik utan vidare ta det med ro og legge oss til å kvile.

**Borgen:** Innkallelsen eller sakslisten til dette møte har ordlyden: "Orientering av fiskeriministeren om fiskeriforhandlingene i London." Jeg har ikke regnet med at dette møtet skulle være noe diskusjonsmøte på linje med hva vi hadde før mens disse forhandlingene pågikk. Riktignok har vi fått sendt en del materiale og kunnet ha anledning til å sette oss inn i det og kunne ta en diskusjon om resultatene i dag, selvfølgelig, men som sagt, jeg har ikke vært innstillet på det, og har dessuten regnet med at vi ville få noe i tillegg til de tidligere opplysninger. Jeg må be om, hvis det er referert vesentlige ting i tillegg til det vi har fått før, at dette også blir tilsendt disse to komiteene skriftlig på samme måte som vi har fått materiale tidligere, og at vi, hvis det er slik at fiskeriministeren og Regjeringen ønsker å få disse to komiteenes reaksjon på resultatet, tar det opp i et nytt møte senere igjen.

Selvfølgelig er det mange her som i likhet med hr. Røiseland, er i stand til allerede nå å gi en kommentar på detaljer, men jeg er ikke i stand til å gjøre det i dag, så jeg vil bare ganske enkelt rent generelt slutte meg til det fiskeriministeren sa, at en nå får se tiden an. Og hvis det som sagt er ønskelig at disse to komiteene uttaler seg ytterligere om resultatet av forhandlingene, at vi da får anledning til å gjøre det i et nytt møte, og at det da også blir satt på innkallelsen til møtet at vi også skal uttale oss om resultatet. Jeg kan i samme forbindelse selvfølgelig også reise spørsmålet om det kunne være ønskelig at hele Stortinget fikk dette materialet og at det kunne bli gjenstand for et møte i Stortinget, eventuelt et lukket møte. Det kunne også være en måte både å få gitt tilstrekkelig bred orientering på, og å få en tilstrekkelig bred diskusjon av disse tingene.

Jeg vil ikke ha sagt noe om hvor vidt det er opportunt av hensyn til eventuelle forhandlinger å gjøre det på den måten, men jeg vil gjerne ha nevnt at det også bør overveies. I all fall bør det legges vekt på at disse to komiteene får mest mulig fyldig materiale, slik at vi kan være best mulig orientert og kan uttale oss på sikrest mulig grunnlag om Regjeringen ønsker å spørre oss. Og saken i sin alminnelighet er jo

også av den art at vi bør være mest mulig à jour og orientert om den. Men i dag har jeg for min del som sagt ikke noe annet utsagn å gi enn at jeg må slutte meg helt til det fiskeriministeren sa om at vi nå må ta den nødvendige tid til å vurdere det som foreligger og analysere konvensjonen og de virkninger den måtte ha for oss både i dagens situasjon når vi ikke er med, og om en skulle ta opp igjen spørsmålet om en ny tilnærming for å kunne komme med på et eller annet grunnlag.

**Formannen:** Jeg må bare få lov til å gi et par opplysninger. For det første at fiskeriministeren i stortingsmøtet fredag for åpne dører vil gi en redegjørelse for fiskerikonferansen og resultatene av den. Dernest er det selvsagt ingenting i veien for også å holde et stortingsmøte for lukkede dører, og man kan godt også ha et senere fellesmøte av den utvidede utenrikskomite og fiskerikomiteen. Men jeg må jo si at med hensyn til dette møtet er jo forholdet det at det var et møte i den utvidede utenrikskomite i forrige uke hvor utenriksministeren ga en redegjørelse om en annen sak, men da falt det seg slik at det var like etter avslutningen av fiskerikonferansen i London og dessuten delegasjonens formann var til stede i byen, ble det ordnet slik at før utenriksministeren ga sin redegjørelse, var det anledning til å stille spørsmål både til statsrådene og til delegasjonens formann. Det ble da sagt uttrykkelig fra at dette bare var spørsmål, og at man ville komme tilbake til saken og debattere den i et senere møte, et fellesmøte mellom den utvidede utenrikskomite og sjøfarts- og fiskerikomiteen. Når det derfor ble satt på innkallelsen at det var en orientering ved statsråden om fiskerikonferansen, så trodde jeg at alle var klar over hva dette møtet egentlig gjaldt. Men som sagt, det er ingenting i veien for hvis det er ønske om det, at vi også holder et møte over påske.

Når det så gjelder materiale, foreligger altså nå den skriftlige rapport fra alle de tre møtefasene på fiskerikonferansen, og med vedlegg, så jeg tror det vil være vanskelig å fremskaffe noe ytterligere materiale om de rent faktiske forhold, bortsett fra at det selvsagt kan gis vurderinger av konvensjonens enkelte bestemmelser, men det er jo noe som nødvendigvis må ta lengre tid.

Jeg ville bare gi denne redegjørelsen for at det ikke skal være noen misforståelse med hensyn til det som vi har foretatt oss når det gjelder innkallelsen osv.

**Johs. Olsen:** Jeg er enig med hr. Borgen i at vi ikke har innstillet oss på å føre noen diskusjon om avtalen her i dag. Derfor virker denne uttalelsen som hr. Røiseland kom med som en invitt til diskusjon. Hr. Røiseland sa at vi er kommet i en situasjon som er lite ønskelig. Det vil jeg ikke diskutere, men for å svare på det allikevel vil jeg si det slik at det kan jo hende at slik som situasjonen har utviklet seg, så er det mange som mener at vi ikke kunne ha kommet lenger nå, og da kan man neppe si at situasjonen er lite ønskelig. Det er jo lite ønskelig at vi ikke kom med på avtalen, og at vi ikke i denne avtalen kunne få med de ting vi ønsket. Sett på den måten er det lite ønskelig. Men slik situasjonen har utviklet seg, tror jeg allikevel ikke at vi kunne ha gjort noe annet.

Det ble nevnt av statsråden at det var tre hovedpunkter som forhandlingene dreiet seg om. Det er oppsynet, det er handelen med fisk og det er fiskerigrensen. I den forbindelse er det sagt at det var avtalens bestemmelser om fiske mellom 6 og 12 mil som hindret Norge i å gå inn på konvensjonen. Det kan kanskje sies at det var det vesentligste punktet. Men en ting som var nevnt her, var at spørsmålet om landingsrett var et nokså vesentlig punkt i drøftelsene når det gjaldt handel, markedsføring og de tingene, og det jeg gjerne ville vite, var hvor omfattende drøftelsene var når det gjaldt dette spørsmålet om landingsrett. Som vi vet, er det en stor del av kystens folk i all fall som er imot landingsrett for utenlandske trålere. Jeg er klar over at landene ikke har villet binde seg når det gjelder handelen, og at man ikke kom fram til noen avtale der, men det jeg gjerne ville vite, var hvor langt man gikk inn på spørsmålet om landingsrett, og hva ønsket var fra de andre parter som deltok i forhandlingene.

**Formannen:** Hr. Røiseland har bedt om ordet til dagsordenen.

**Røiseland:** Eg minnest ikkje å ha høyrte i denne komiteen før at ein ikkje skal ha lov til å uttale seg og ha diskusjon om dei spørsmål som blir reist av ein statsråd. Eg vil bare ha merka det.

**Formannen:** Får jeg lov å si i tilslutning til hr. Røiseland, at etter min oppfatning har den utvidede utenrikskomite, eventuelt supplert med andre komiteer, en spesiell funksjon, og det er nettopp at Regjeringen skal kunne komme til den og drøfte saker med den. Jeg må si at så lenge som jeg har vært formann, har det aldri vært skikk og bruk å sette på innkallelsen: Orientering ved den og den statsråd, og så sette Debatt etterpå. Det er en selvfølge at en slik orientering blir debattert.

Statsråden vil gjerne svare på det direkte spørsmål som ble stillet av hr. Johs. Olsen.

**Statsråd Magnus Andersen:** Landingsrett var overhodet ikke diskutert i London. Men indirekte kommer det i forbindelse med resolusjonene, for i OECD holder man nå på med en diskusjon og et samarbeid som skal gå ut på å forsøke å forme en felles fiskeripolitikk som kan være best mulig, og der kommer man da inn på disse spørsmålene. Men i London var det altså ikke nevnt i det hele tatt.

**Brommeland:** Jeg vil gjerne uttale min tilfredshet over at så vel den britiske regjering som de andre deltagerland synes å ha gitt uttrykk for forståelse for Norges situasjon og standpunkt, og i den anledning vil jeg gjerne gi delegasjonen ros for den måten som den har gjennomført oppdraget på, og utført det mandat som den hadde. Og det var vel ikke mulig å nå lenger på dette tidspunkt. Det som er skjedd så langt, er jo for så vidt forutsett, og det er vel også i overensstemmelse med de synspunkter som er kommet fram på disse fellesmøtene vi har hatt.

Men det som vi nå må ta standpunkt til, det er hvor vidt der finnes grunnlag for oss til på visse betingelser allikevel å undertegne avtalen innen fristens utløp den

10. april. Da er jo tiden meget knapp, og det er klart at vi må drøfte det allerede her i dag, og det må jo også drøftes i Stortinget etter fiskeriministerens redegjørelse fredag, enten det nå blir i et lukket eller i et åpent møte etter påske. Vi har jo bare noen dager etter påske til å ta standpunkt til denne saken.

På forrige fellesmøte her nevnte jeg at så langt jeg kjente situasjonen, ville det neppe møte noen motstand i Sør-Norge, et eventuelt forslag om å dele kysten slik at der ble gitt adgang for utenlandske fiskere til å fiske i beltet mellom 6 og 12 mil, bare vi fikk slått fast at nord for Stad måtte 12-milsgrensen opprettholdes. Jeg har senere fått bekreftet at denne min oppfatning av situasjonen på våre kanter av landet er riktig. Hr. Røiseland har allerede sitert noe fra en fremstående fisker i Rogaland, og jeg har grunn til å tro at det syn som vedkommende fisker har gitt uttrykk for i "Stavanger Aftenblad" – senere også gjengitt i Oslo-avisene – er et uttrykk for en alminnelig oppfatning på våre kanter. Dermed kan jeg ikke skjønne annet enn at situasjonen er noe annerledes enn den har vært tidligere. Og når vi da samtidig leser i rapporten her – noe som jeg heftet meg ved, og som er meget interessant – det som delegasjonens formann ba om fullmakt til å si ved avslutningen av konferansen, viser jo det at det er temmelig realistisk, dette å drøfte spørsmålet om å dele kysten. Jeg vil også uttale min undring over at Regjeringen der ikke ville gå med på den formulering som delegasjonen ønsket å ha.

Jeg forsto på fiskeriministeren her at han vurderte situasjonen slik at det var gjerne ikke så alvorlig allikevel, at vi fortsatt kunne se tiden an, at der ikke ville bli noen problemer for så vidt. Det er mulig at han kan ha rett i det, at vi ikke tar noen sjanse ved å la det seile. På den annen side synes jeg at det er virkelig et høyt spill også.

Og i alle fall synes jeg det er meget viktig at dette nå blir gjenstand for ikke bare en grundig debatt i Stortinget, men også en offentlig debatt slik at vi kan få høre hva de mener rundt omkring i landet om dette. Det er et realistisk standpunkt, mener jeg, hvis det virkelig er tilfelle at vi kan få være med på avtalen hvis vi går med på å la de utenlandske fiskere få slippe til sør for Stad mellom 6 og 12 mil, og jeg mener at det er det vi nå må konsentrere oss om å drøfte og få klarlagt, så vi kan ta et endelig standpunkt før 10. april.

**Ingvaldsen:** Så vidt jeg forsto, konkluderte fiskeriministeren med at vi måtte ta oss den nødvendige tid til å områ oss i saken – eller hvilket uttrykk det var han brukte. Jeg har lyst til å spørre: Hvor lang tid har vi egentlig å gjøre på? Er det så at man må legge noen vekt på å kunne tiltre innen 10. april, da fristen utløper? Senere må man i tilfelle innlede forhandlinger med hvert enkelt av de kontraherende land, og det kan jo bli litt mer problematisk.

Jeg forsto det også som om fiskeriministeren nå iallfall var mer fortrolig med den tanke at vi skulle søke tilknytning for en del av kysten, enn han var i tidligere møter. I den anledning har jeg lyst til å spørre hvorfor det var så uklart for Norge og den norske regjering at det var mulig å tiltre konvensjonen for en del av kysten. Etter vedlegg 1 hvor det står nevnt 10 land, har de 7 landene tiltrådt bare for en del av kysten, og de må åpenbart ha hatt tid og anledning til å overveie dette både med

sin egen regjering og med de øvrige landene, og er blitt enige og har fått det godtatt. Hvordan kan det da komme som en bombe på den norske regjering og fiskeriministeren? Og enda mer når vi har fått sirkulærer eller fortrolige meddelelser hvor dette har vært nevnt tidligere. Det forekommer meg at skal man diskutere disse sakene realistisk, så må man ha alle aktuelle opplysninger på bordet.

Jeg hadde også lyst til å spørre hvordan neste fase i forhandlingene mellom disse landene vil bli når det gjelder handelspolitikken. Da bør vel også Norge gjøre seg opp en mening på forhånd om hvor langt man vil gå. Jeg har inntrykk av at ved denne anledning, hvor man ikke hadde klart for seg fra første stund hvor langt man ville gå, er man kommet i en meget kjedelig situasjon.

Mitt ene spørsmål er om den tiden vi har til å områ oss når det gjelder fiskerigrensen, er tiden frem til 10. april, eller om man mener at man kan utsette avgjørelsen. Det annet spørsmål er dette: Når de videre handelspolitiske forhandlinger skal begynne, vil da Norge gjennomdiskutere sitt standpunkt på forhånd?

**Formannen:** Jeg har tegnet meg selv; jeg vil bare si et par ord. Det må jo nå være helt klart at dette spørsmålet om deling av kysten ville det ha vært mulig å ta opp. Det sies jo i denne meldingen fra delegasjonen noe som også hr. Røiseland siterte, at:

"Det ble på plenumsmøte lørdag klart at det er mulig for en medlemsstat å gi konvensjonen anvendelse bare for en del av sin kystlinje."

Og jeg må si at jeg tror nok at vi ville ha stått i en noe annen situasjon hvis delegasjonen hadde fått sagt det den foreslo den skulle si. Da ville det spørsmålet ha stått på dagsordenen, og vi ville sannsynligvis også kunne fått tid til å drøfte det inngående.

Men jeg vil også henvise til hva det står i disse protokoller, det kommer jo ganske klart fram hva det her gjelder. Det heter i protokollen fra det første møtet, på side 8, at:

"Mens Tyskland, Holland, Belgia og Storbritannia erklærte at de under enhver omstendighet vil arbeide for en friest mulig handel med fisk, var Frankrikes holdning reservert. Den franske representanten sa at Frankrike vanskelig kunne forstå at land som ikke er medlemmer av CEE, har tatt eller vil ta skritt som ekskluderer fellesmarkedslandenes fiskere fra deres kystfarvann samtidig som de ber om at CEE må føre en liberal handels- og markedspolitikk overfor tredje-land."

Det er altså ganske klart at man knytter selve de handelspolitiske spørsmål i fiskeripolitikken sammen med hele spørsmålet om grensen og om konvensjonen.

Jeg er enig med statsråden i at man må ta seg tid til å drøfte og diskutere og vurdere og undersøke dette spørsmålet, og jeg tror nok at man må bruke relativt lang tid, for det er jo ikke nok her at bare avgjørende organer gjør dette, men det må jo diskuteres i langt videre kretser. Så jeg anser det slik at noen undertegning før 10. april kan det vel vanskelig bli tale om, men det er all oppfordring til å arbeide med

saken og bl.a. å undersøke grundig dette spørsmålet om en deling av kysten, om det lar seg gjennomføre uten at norske interesser blir alt for sterkt skadet.

**Bondevik:** Det som fiskeriministeren i dag kunne leggja fram for oss, var vel i hovudsaka hans kommentar, hans syn på dei ulike viktige paragrafar i konvensjonen. Då me før har drøft dette spørsmålet, var det fleire av oss som kom med spørsmål som ein ikkje kunne få svar på, og det viser seg vel no, når ein har analysert konvensjonen, at det er svært mykje der som er uklårt, spørsmål som ein sikkert ikkje kan få klårlagde i farten, spørsmål som vel i siste instans vil verta avgjorde av domstolen om det vert tvist om dei. Eg har vore inne på fleire av desse spørsmåla før, men skal ikkje koma inn på dette i dag. Men på grunn av dette uvisse ser eg det slik at det vil vera heilt uråd for Noreg – om ein skulle tenkja på det – å kunna akseptera konvensjonen innan den frist som er sett. Ein må i tilfelle ha mykje lengre tid på seg, jamvel om den vegen som ein då må gå, er tyngre og vanskelegare enn han er i den tida som står open for underskriving.

Eitt av dei spørsmåla som me har diskutert ofte, er eventuell deling av den norske kysten, og eg trur at i alle dei innlegga som eg har hatt på desse møta, har eg vore inne på dette spørsmålet. Eg har heile tida sett det slik at det ikkje ville vera klokt frå norsk synsstad i tilfelle å reisa eit slikt spørsmål tidleg på konferansen. Det ville i tilfelle veikja vår utgangsposisjon, som eg har sagt. Og eg meinte at den beste vegen for Noreg ville i tilfelle vera at ein på indirekte måte kunne prøva å få dette fram på konferansen til ordskifte.

Eg nemnde sist at eg gjerne skulle ha sett at det hadde vore mogleg for vår delegasjon å ha fått ein annan delegasjon på konferansen til å kasta fram dette spørsmålet, for då hadde det vore så mykje lettare for vår delegasjon å gripa ordet og få sondert stemninga. Ein kan vel seia at det var noko leitt at delegasjonen, så vidt eg skjønar, ikkje fekk høve til å gjera noko meir på dette punktet, for då ville kanskje situasjonen ha vore klårare i dag enn han er.

Fiskeriministeren var mellom anna inne på at jamvel om me skulle få eit unntak for ein del av vår kyst, var det svært uklårt, så vidt eg skjønar, korleis tilhøvet ville verta for resten av kysten, som me ikkje fekk noko unntak for, og kor fritt vårt land i tilfelle ville stå. Så lenge alle desse spørsmåla er så pass uklære – også spørsmålet om tradisjonelle fiskerettar og om bruk av nye, meir effektive reiskapar og større farty osb. – trur eg ikkje me kan skriva under konvensjonen. Det er for tida, så langt eg kan skjønna ikkje nokon annan grunn for oss til å sjå på dette spørsmålet enn berre for å følgja utviklinga og vera interesserte for å få informasjonar, slik at ein til kvar tid er orientert om det som går føre seg mellom dei landa som har skrive under eller vil skriva under konvensjonen på dette tidspunktet.

**Formannen:** Neste taler er hr. John Lyng.

**John Lyng:** Det ble rettet et par direkte spørsmål til statsråden fra hr. Ingvaldsen. Hvis statsråden først ville svare på dem, ville det kanskje forenkle det jeg har å si.

**Statsråd Magnus Andersen:** Det er reist flere spørsmål her. Både hr. Brommeland og hr. Røiseland har vært inne på dette med å vise til tolkningen fra fiskerorganisasjonene og fiskerne når det gjelder spørsmålet om en deling av kysten. Der vil jeg bare få si at i dette som i andre viktige fiskerispørsmål, er fiskerinæringens kontaktutvalg en rådgiver for departementet, og departementet legger stor vekt på de råd som der blir gitt. Før siste fase av konferansen ble det holdt et møte i kontaktutvalget hvor man diskuterte som en eventuell løsning å foreta en deling av kysten, men det ble absolutt avvist.

Når det gjelder spørsmålet fra hr. Ingvaldsen angående en undertegning før 10. april, må jeg si at jeg anser det for å være helt urealistisk å tenke på at vi kan undertegne konvensjonen innen 10. april. For det første har vi ikke lagt opp noe forslag som kan diskuteres, og for det annet forholder det seg ikke slik at vi bare kan reise dit bort og undertegne konvensjonen. Det må eventuelt forhandles med de enkelte land om de kan tenke seg å godta et slikt tilbud fra Norges side. Jeg anser det derfor som nokså urealistisk.

Med hensyn til spørsmålet om hva som nå vil skje og hvor hurtig det vil gå med handelsforhandlingene osv., kan jeg bare svare at det skjer jo en del gjennom OECD hvor også Norge er med og det vil skje en del i den fasen vi nå står foran i GATT. Dette er organer som diskuterer handelsproblemene helt uavhengig av fiskerikonferansen i London. Norge er med i begge disse organer og vil komme til å være med på å diskutere de problemene der uavhengig av hva som er skjedd i London på fiskerikonferansen.

Når det gjelder hr. Ingvaldsens uttalelse om at jeg nå synes å ha en annen innstilling til spørsmålet om en deling av kysten enn tidligere, og at dette synes å være kommet som en bombe på meg, vil jeg si at jeg ikke har noen annen innstilling i dag enn jeg har hatt før til spørsmålet om en deling av kysten, og jeg har heller ikke registrert at det er noe som har kommet som en bombe på meg.

**John Lyng:** Jeg ba egentlig om ordet for å komme inn på enkelte av de praktiske spørsmål som formannen allerede har gitt oss opplysninger om. Jeg forstår det da slik at vi får en redegjørelse av fiskeriministeren i åpent stortingsmøte fredag. Jeg går ut fra – uten at jeg skal blande meg bort i det – at denne redegjørelsen stort sett vil falle sammen med den vi har fått her i dag. Det er vel i og for seg ikke noe moment som har vært drøftet her, som ikke nå kan legges frem i fullt dagslys. Jeg går videre ut fra at redegjørelsen vil bli lagt ut til drøftelse i et senere stortingsmøte. Det kan av praktiske grunner ikke bli før over påske, men jeg går ut fra at det blir så hurtig som det på noen måte er mulig etter at stortingsrepresentantene er tilbake fra påskeferien.

Fiskeriministeren har vel uomtvistelig rett i at med den stilling saken nå står i, er det utenkelig at konvensjonen og vedleggene til den skal kunne bringes i en slik tilstand før 10. april at vi kan undertegne den før denne fristen utløper. Det er klarligvis ganske utenkelig. Men jeg vil ikke tilbakeholde den bemerkning at jeg synes nok kanskje Regjeringen kunne ha håndtert saken på en slik måte og i et slikt

tempo at Stortinget kunne ha fått anledning til å drøfte den på et tidspunkt da en slik drøftelse ennå kunne hatt en mulighet til å utfelle seg i standpunkter før denne fristen utløp. – Det er hva jeg har å si om de rent praktiske og mer formelle spørsmål.

Når det så gjelder realiteten, vil jeg i likhet med hr. Borgen og flere andre bare si at jeg ikke vil gå inn på noen diskusjon av den i dag. Jeg iler med å si at det er visst ingen som har villet bebreide hr. Røiseland at han har gjort det. Tvert imot, jeg anser det helt på det rene at den problemstilling som han formulerte, må være den problemstilling som danner grunnlaget for våre videre vurderinger av denne sak.

Jeg skal heller ikke nå si noe om hvor vidt jeg er enig i hr. Røislands kritikk av den måte saken ble grepet an på under forhandlingene. Jeg vil bare for å gjøre rettferdighet til alle sider, si at jeg mens forhandlingene pågikk virkelig satt med et inntrykk av at vår delegasjon var noe stivbent og lite elastisk. Jeg tror ikke jeg har sagt det, men jeg har tenkt det. Jeg anser det imidlertid nå som helt klart at delegasjonen her har vist en åndsnærværelse som ikke gir grunnlag for noen kritikk, og at det som måtte være vist av stivbenthet her, må tilskrives standpunktene i hovedkvarteret, – hos Regjeringen. Dette være sagt uten at jeg vil formulere noen kritikk til det hold heller på dette tidspunkt. Men det får vi jo komme tilbake til.

**Helge Jakobsen:** Hr. Brommeland nevnte at vår delegasjon hadde spilt sine kort så godt at det hadde resultert i at England hadde vist stor forståelse for våre problemer. Jeg kan ikke være enig i et slikt syn. Jeg kan være enig i at delegasjonen kanskje har gjort det bedre enn vi hadde regnet med, og at delegasjonen ikke har vært så stivbent som enkelte har trodd, kan jeg være helt enig i. Men at England har vist noen særlig stor forståelse for de norske standpunkter, er et syn jeg ikke kan dele.

Jeg vil gjerne ha sagt at så viktig som fiskeriene er for vårt land, synes jeg Regjeringen har vært temmelig stivbent her ved ikke å slå inn på den linje som Danmark og Sverige i realiteten har fulgt. Og når delegasjonen, som kjente presset der borte, kom med en henstilling til Regjeringen, og denne ikke ble fulgt, sitter jeg tilbake med den oppfatning at Regjeringen ikke har gitt delegasjonen den moralske støtte og det spillerom som delegasjonen burde hatt i en så vanskelig situasjon som den var i.

Når det nå er kommet så langt, er jeg helt enig med fiskeristatsråden i at vi får ta den tid som er nødvendig. Fiskeriorganisasjonene må bli kontaktet, vi må få frem de nødvendige opplysninger, slik at man kan se hele bredden av de problemer som vi står foran.

**Warholm:** Fiskeriministeren sa – og det tror jeg er helt riktig – at med det mandat som delegasjonen hadde, var det ikke mulig å drøfte spørsmålet om en oppdeling av kysten. Men under de rådslagninger som vi har hatt i tre møter tidligere i disse komiteer, har et ikke ubetydelig antall av de tilstedeværende gitt uttrykk for at man burde være villig til å drøfte det. Som hr. Røiseland så helt riktig

var inne på, idet han viste til de dokumentene som vi har fått her, har også delegasjonen vært inne på det samme spørsmål. Jeg må si at da jeg leste disse dokumentene, ble jeg noe forundret over den talen som de fikk anledning til å holde – like forundret som hr. Røiseland.

Ellers vil jeg bare ganske kort si at jeg deler de synspunkter som hr. Røiseland her har gitt uttrykk for. Men jeg er også selvfølgelig klar over at slik som situasjonen har utviklet seg nå, må man ta den nødvendige tid. Nå vet jeg ikke hvor mye vekt det legges på de råd man får fra denne forsamling, men jeg vil i hvert fall si at det ikke må gå for lang tid. Det dreier seg ikke her om et ensidig spørsmål. Saken har også en handelspolitisk side, som er av nokså stor tyngde.

Videre synes jeg at hemmelighetskremmeriet i denne sak har vart lenge nok. Det er godt å høre at det nå skal bli gitt en redegjørelse for saken i åpent stortingsmøte. De som har fulgt med i avisene i de senere dager, vil kanskje ha merket seg at for eksempel en så anerkjent avis som "Sunnmørsposten" – som må sies å representere i en ikke så rent liten grad norsk fiskerinæring – har tatt opp spørsmålet direkte i en lederartikkel. Denne lederartikkel inneholdt det samme kan man si, som den uttalelsen hr. Røiseland refererte av en kjent fisker i Rogaland. Det er klart at vestlendingene for sin del er sterkt opptatt av spørsmålet. De er kanskje i motsetning til en del av befolkningen lenger nordover, ikke så bundet av tradisjoner i sitt fiske, og det gjør seg også gjeldende når det gjelder denne sak.

Jeg skulle gjerne ha sett at også handelsministeren hadde gitt sitt besyv med under de drøftelser vi har hatt i disse to komiteer. Jeg synes det er ganske rart at man så konsekvent har holdt handelsministeren utenfor når det gjelder drøftelser av så vidt viktige spørsmål. Det er jo, som jeg sa, ikke bare et rent praktisk fiskerispørsmål, det er like mye – og det gjelder både nå og for ettertiden – et handelspolitisk spørsmål.

**Johs. Olsen:** Jeg vil til de uttalelser som er kommet om at delegasjonen har vært noe stivbent i sin taktikk under forhandlingene, si at delegasjonen jo ikke har gjort noe annet enn å følge de direktiver som Regjeringen har gitt, og det på grunnlag av det som vi i disse møtene i de to komiteer har tilrådd Regjeringen å gjøre. Det samme gjelder uttalelsene om at Regjeringen har vært for stiv, for Regjeringen har jo fulgt de råd som et nokså stort flertall i denne forsamling har gitt når vi har behandlet disse spørsmålene.

Jeg merket meg at hr. John Lyng sa at han forutsatte at den redegjørelsen som vil bli gitt i Stortinget fredag, vil inneholde det samme som den redegjørelse vi har fått her, og at de punktene som står i dette dokumentet vil bli analysert på samme måte som de er blitt analysert her. Jeg er enig med hr. John Lyng i at saken burde legges fram på samme måte, men dersom fiskeriministeren eller Regjeringen skulle komme til at det må gjøre på annen måte, vil jeg be om at i hvert fall medlemmene av disse to komiteer må bli tilstillet et referat fra dette møtet, slik at vi kan se på prent den analyse som fiskeriministeren ga av disse punktene, og da få studert den nærmere. Det er av stor betydning for denne sakens gang. Man kan ikke med en

gang absorbere en slik lang fortolkning over bordet. Man må få anledning til å studere den nærmere.

**Braadland:** Det er noe ved denne saken som jeg ikke riktig skjønner. Vi fikk vite av fiskeriministeren at spørsmålet om en deling av kysten hadde vært diskutert i kontaktutvalget og at kontaktutvalget bestemt hadde motsatt seg at det spørsmålet ble diskutert. Det ser for meg ut som om det er dette møtet i kontaktutvalget som har vært bestemmende for Regjeringens holdning overfor delegasjonen i Londons anmodning om å få lov til å reise spørsmålet. Det var nå den ting. Men selv om Regjeringen mener at det ville ha vært uhensiktsmessig eller galt å reise dette spørsmålet på konferansen, er det en selvfølge at Regjeringen indirekte har reist spørsmålet. Hvis man er i tvil om det taktisk er fornuftig å bringe et spørsmål inn, gir man ikke en delegasjon i oppdrag å nevne det i et åpent møte. Ambassaden i London får imidlertid beskjed om å sende en sekretær ned i Utenriksdepartementet og spørre seg fram. Det er en ganske alminnelig og enkel taktikk som man har, og som Regjeringen selvfølgelig har benyttet seg av. Vi kan være ganske sikre på at Regjeringen vet godt hvor landet ligger med hensyn til spørsmålet om en deling av kysten. Det er ikke mulig at det kan være noen tvil til stede der.

**Sunniva Hakestad Møller:** Jeg ser det slik at selv om vi har diskutert disse spørsmålene i flere møter, kan det vel neppe sies at man på grunnlag av diskusjonene har nådd fram til noen enighet om et konkret forslag overfor Regjeringen eller forhandlingsutvalget. Vi har vel alle sammen vært av den mening at etter hvert som forhandlingene skred fram, ville linjene bli mer avklaret, og at tiden først da ville være inne til å ta endelig standpunkt. Det er dit man nå, etter mitt skjønn, er kommet.

Man må være oppmerksom på at selv om det er en del av de interesserte parter på Sørlandet som kan tenkes å ville gå inn for en deling av kystlinjen, er det dog også mange som går imot det. På denne bakgrunn er det klart at det går ikke an for Regjeringen eller forhandlingsutvalget å fremme et slikt forslag før alle de interesserte parter er blitt satt inn i saken. Det kan føre til store skadevirkninger som man ikke har noen oversikt over, og det går ikke an i hui og hast å komme med et slikt forslag.

De fleste som sitter her, er vel klar over at når det gjelder en slik deling av kysten som det eventuelt kan bli spørsmål om, fra Stad og nordover, er det mange forskjellige interesser som kommer inn i bildet. Selv om man ikke har de rike fiskebankene som man finner lenger nordover, drives det på sørlandskysten et rikt makrellfiske og sildefiske – det fanges kreps og håbrand osv. – og en slik ordning vil ha en viss betydning for det fiske som her drives.

Men det som jeg har størst interesse av å få vite noe om, er hvordan det ville stille seg hvis vi fortsatt søkte å holde på den 12 mils grense som vi har, og som jeg anser for å være meget viktig, men til gjengjeld strakk oss litt lenger overfor de enkelte deltakerland med hensyn til landingsrettigheter og eventuelt kjøp av de landede varer. Jeg er nemlig redd for at hvis vi går til en slik deling av kysten, vil vi

bli "bombardert" slik som fiskeriministeren nevnte det i sin redegjørelse. Vi har ingen oversikt over utviklingen i fiskeflåten. Det har man jo ingen hånd over, og man vet ikke hva det kan innebære. Men hvis man ad handelsmessig vei kunne komme fram til bedre avtaler, tror jeg at vi ville vinne på det. Det kan selvfølgelig også ha sine skyggesider, men da ville det tross alt ligge i vår egen hånd å følge opp utviklingen.

**Statsråd Magnus Andersen:** Bakom vurderingen av spørsmålet om deling eller ikke deling av kysten kan det sies å ligge flere ting. Jeg har nevnt drøftelsene med Kontaktutvalget, og jeg har også nevnt at et par artikler i konvensjonen er uklare. Jeg skal videre tillate meg å sitere en vurdering som ligger på det juridiske plan. Det reiser seg her to spørsmål, og det ene er hvilke regler som skal gjelde for de kyststrekninger som ikke omfattes av konvensjonen. Vurderingen går da utpå:

"Det er nærliggende å svare at konvensjonens bestemmelser blir helt uten virkning for disse kyststrekninger. Dette standpunkt er inntatt av Danmark og Sverige. En slik løsning er imidlertid ikke alment godkjent. Visse uttalelser som falt under konferansen må fortolkes slik at en stat som ikke på forhånd har erklært å ville overholde konvensjonens hovedprinsipper, ikke kan få noe unntak. Videreføring av denne tankegang vil lede til at en stat som først har oppnådd et unntak for en del av sin kyst, fortsatt må overholde hovedprinsippene også for denne del. Det er vanskelig å komme nærmere svaret på disse spørsmål i dag."

Jeg innskyter her at jeg går ut fra at man må ha en del erfaring for å kunne svare på det. Videre heter der:

"Dersom Norge skulle få tiltre med virkning for bare en del av kysten og spørsmålet skulle bli reist, kan det antakelig argumenteres med at det ville være urimelig om vi skulle tvinges til å gå så langt som til å *forandre* vår fiskerilovgivning for de øvrige deler. På den annen side må man være klar over at de andre stater *ikke har godkjent noen spesiell ordning* for de kyststrekninger som ikke omfattes av konvensjonen. Dette ble på konferansen uttrykkelig uttalt av den nederlandske representant."

Hvis man skulle føre dette synspunkt videre, har man jo en aktuell situasjon i dag, hvor Danmark i realiteten har gått med i konvensjonen, mens en del av dets kyststrekning, altså Færøyene, ligger i en konflikt med Storbritannia om sin 12-milsgrense. Her er forholdet, så vidt jeg har forstått, at den danske regjeringen i grunnen ikke har sagt noe særlig, og den britiske regjeringen har i grunnen heller ikke sagt noe særlig. Men situasjonen foreligger altså.

La meg til slutt få understreke at vurderingene hos oss bygger ikke vesentlig på dette, men de bygger på den kontakt som man har hatt med næringen gjennom Kontaktutvalget.

Jeg vil gjerne få lov å si at i disse rundene som har vært – drøftelsene med Kontaktutvalget og i disse to komiteer, hvor vi nå har hatt flere møter på grunn av de tre faser som har vært – har det, så vidt jeg erindrer, ikke kommet noe klart fram – heller ikke i disse to komiteer – om at man bør gå inn for deling av kysten. Jeg har

forstått det slik at enkelte har luftet spørsmålet, men ingen har villet ta konsekvensen – skal vi si – og fremholde dette som et konkret standpunkt som kunne føres videre til Regjeringen eller andre.

**Ingvaldsen:** Jeg må si at jeg sitter igjen med det inntrykk at det vil være av vesentlig betydning for Norge om vi kunne tiltre avtalen sammen med de andre og være med fra første stund. Jeg viser også til den uttalelsen formannen refererte fra fransk hold.

Spørsmålet er om det går an å gjøre det. Det er selvfølgelig for en stor del et spørsmål om vilje. Jeg kan ikke se at det skulle være utenkelig. Problemet blir først og fremst om man er villig til å gå inn med en del av kysten. Jeg for min del vil si at jeg har ikke betenkeligheter ved det, og det gjør meg virkelig vondt at jeg ikke hadde uttalt meg så tydelig at fiskeriministeren hadde oppfattet meg sånn også ved de tidligere anledninger her.

Jeg tror heller ikke det er så mange flere undersøkelser man kan gjøre i denne saken. Her må man ta en avgjørelse. Det er nok så at det kan være noen interesser som blir mer eller mindre skadelidende, men slik vil det alltid være ved sånne ting, og her må man etter min oppfatning ta en helhetsvurdering.

Jeg kan ikke se annet enn at det etter all sannsynlighet er meget lettere for Norge å komme inn nå, med rimelige unntaksbestemmelser, enn det vil være om man tar en helt ny forhandlingsrunde senere etter at avtalen er undertegnet av en del. Hvis man kan ta en beslutning, tror jeg det vil være riktig å sette alt inn på å gjennomføre den. I dag er det da ikke mer enn 18. mars, og fram til 10. april må man underhånden kunne undersøke i en rekke av de andre land hvordan de stiller seg til et slikt forslag.

Jeg tror at det for hele Norges stilling som fiskerinasjon vil være av ganske stor betydning at vi kan være med fra første stund, og jeg vil tillate meg å anbefale at man gjør det som er mulig for å oppnå det.

**Borgen:** Jeg ba om ordet på grunn av hr. Ingvaldsens innlegg. Jeg kan vanskelig tro at han mener det han akkurat nå sist sa, helt alvorlig. Men om han gjør det, er jeg dessverre nødt til å ta meget bestemt avstand fra en slik tanke.

Jeg begynte i dag med å si at jeg ikke har forutsetninger for å diskutere dette helt i dag, fordi jeg ikke har forberedt meg på det til dette møtet. Men vi har hørt så pass under fiskeriministerens redegjørelse her at det er lett å forstå at vi i dag vet alt for lite om selve konvensjonens virkninger for oss til at vi kan vurdere om det er forsvarlig å slutte seg til den. At det kan bli klarlagt i tilstrekkelig grad i løpet av de dagene som nå står til rådighet – og med påsken innimellom – anser jeg nokså lite sannsynlig.

Men en annen side av situasjonen er jo langt vanskeligere og i denne forbindelse kanskje også vel så viktig. Det er at vi skal vel ikke gå med på en deling av kysten uten at vi får ganske betydelige innrømmelser. Og at en skal kunne ta opp dette og drive forhandlinger med våre motparter på dette område og få de innrømmelser som vi selvfølgelig måtte ha – og fastlagt i meget bestemte former og

for lang tid – før 10. april, det anser jeg for helt usannsynlig, jeg kan si helt utelukket.

La meg rent generelt si det slik at jeg har inntrykk av at vi er kommet forholdsvis gunstig ut av disse forhandlingene tross alt det bekymringsfulle vi så for oss på den tid da de fant sin avslutning. Det er blitt et forholdsvis rolig klima omkring disse problemene. Jeg har ikke hørt eller sett referert noen ting fra noe hold som var på den motsatte siden av Norge under forhandlingene, som tyder på at vi blir møtt med handelsmessige represalier eller strikte tiltak på annen måte.

Som fiskeriministeren sa, står fiskerikonferansen og konvensjonen som den er kommet fram til, som en sak for seg selv. De forhandlinger som nå skal foregå i GATT og i OECD, går sin gang uansett, og vi må jo regne med at det er ikke så rent lite sannsynlig at disse fiskeomsetningsspørsmålene kommer til å få en oppmyking også der.

Alt i alt må jeg – med all respekt for min gode venn, hr. Ingvaldsen – si at jeg synes det er helt utelukket og uforsvarlig å åpne nye forhandlinger nå for at vi skulle tiltre konvensjonen fra 10. april.

**Braadland:** Jeg vil bare, som hr. Borgen, få lov å ta avstand fra det hr. Ingvaldsen sa. Det er etter min mening ganske umulig for oss å ta opp forhandlinger om å slutte oss til fiskerikonvensjonen før 10. april. Det er teknisk helt umulig å rekke det, og det er også saklig sett helt uforsvarlig. Vi har her hørt av fiskeriministeren hvor mange artikler det er i denne konvensjonen som er ytterst tvilsomme, og som vi ikke kjenner rekkevidden av. Dessuten er spørsmålet om deling av kysten helt uklart.

Jeg vil gjerne legge til noe som jeg ikke tok med i mitt første innlegg. Jeg for min del tror Regjeringen har hatt et riktig syn på håndteringen av denne sak når den har vært tilbakeholden, men jeg er forbauset over at vi har fått høre så lite om hva den annen part kunne tenke seg at vi kunne få lov å holde utenfor konvensjonen. Det spørsmål mener jeg Regjeringen underhånden må ha klarlagt.

For å forebygge misforståelse vil jeg si at når jeg nevnte at man kunne sende en sekretær ned i utenriksdepartementet for å forhøre seg, så tenkte jeg selvfølgelig ikke på vårt eget utenriksdepartement – der tror jeg neppe man vil få høre noe større i saken – men på Foreign Office. Det er en helt alminnelig taktikk at når man vil søke opplysninger om noe uten å blotte seg, så sender man en mann med lav grad ned i vedkommende avdeling i Foreign Office og lar ham spørre seg fram. Er den annen part interessert, så gir man de opplysninger som vi ber om.

Men vi trenger tid, og den må vi ta oss.

**Ingvaldsen:** I motsetning til hr. Borgen har jeg forberedt meg til dette møtet. Jeg har gjort meg opp en mening, og kan ta et standpunkt. Jeg vil si at hvis man mener at man skal vente til alle artiklene er oppklart i alle mulige perspektiver for Norge, så tror jeg man er helt på feilspor. Uklarhetene har både fordeler og mangler for Norge som for alle andre land, men vi kan ikke sette oss i noen særstilling og skulle ha spesialforhandlinger.

**Formannen:** Flere talere har ikke forlangt ordet, og vi kan da anse debatten avsluttet, men jeg har en del spørsmål å forelegge.

Det er reist spørsmål om man kunne få tilstillet referat fra dette møte. Jeg går ut fra at det vesentlig gjelder statsrådets redegjørelse, og det vil da bli sørget for at man får statsrådets redegjørelse – selvsagt som et fortrolig dokument.

Det har jo vært nevnt her at statsråden vil gi en redegjørelse i Stortinget på fredag, og at den vil bli lagt ut til debatt i et senere møte. Får jeg da lov å spørre om det er noe ønske om et fellesmøte til av den utvidede utenrikskomite og sjøfarts- og fiskerikomiteen for å drøfte dette spørsmål? Hr. Borgen var, så vidt jeg forsto, inne på den tanke.

**Johs. Olsen:** Etter det som er opplyst her og de ting som man vet i dag, tror jeg ikke det skulle være nødvendig med noe fellesmøte foreløpig. Men hvis det kommer nye spørsmål inn, eller man vil ha råd fra de to komiteer, er vi selvsagt til disposisjon til enhver tid.

**Formannen:** Det siste er selvsagt. Kan vi da være enige om at dersom enten Regjeringen, statsråder eller medlemmer av de to komiteer ønsker et møte, får de henvende seg til meg.

**Borgen:** Siden jeg nevnte dette spørsmålet ved innledningen i dag, vil jeg bare få si at jeg for min del har ikke noe spesielt ønske om noe nytt møte av disse to komiteer. Jeg vil overlate helt og holdent til fiskeriministeren og Regjeringen å ta standpunkt til på hvilken måte og i hvilken grad de nå vil informere oss. Da jeg hadde mitt innlegg før i dag, var jeg ikke oppmerksom på at det skulle bli gitt en redegjørelse i Stortinget.

**Formannen:** Siden det også vært nevnt, vil jeg få spørre om det er noe ønske at man skal ha et stortingsmøte for lukkede dører?

**Engan:** Som det har vært sagt før, har det vært så mye uklarhet omkring dette spørsmål, og det har vært så mye diskutert i dagspressen at jeg tror det vil være formålstjenlig at debatten holdes for åpne dører.

**Formannen:** Jeg gjør oppmerksom på at statsråden, som jeg har sagt, vil gi en redegjørelse i Stortinget på fredag, og at den vil bli lagt ut til behandling i et senere møte, altså etter påske. Men er det noe ønske om at det i tillegg til det holdes et møte for lukkede dører?

**Johs. Olsen:** Personlig tror jeg det ville være en fordel å ha debatten for lukkede dører – ikke for dem som tenker på pressen, for de vil gjerne ha det i åpent møte, men av hensyn til sakens art, og fordi man kan snakke friere i et møte for lukkede dører. Man kan ikke snakke så fritt i åpent møte, for det er så mange

spørsmål som kommer inn. Hvis fiskerioppsynet, handelsforhandlingene, fiskerigrensen og alle disse tingene skal diskuteres i åpent møte, har man et visst bånd på seg og kan ikke snakke så fritt som man ville kunne gjøre i lukket møte, og det vil jo være en fordel for saken at man kan snakke fritt.

**Formannen:** Jeg vil bare si at det går ikke an å ha redegjørelsen i et åpent møte, og så ta debatten i lukket møte. Det spørsmål jeg reiste, var om man i tillegg til det åpne møtet vil ha et møte for lukkede dører, hvor man kan snakke mer fritt.

**Jakob Pettersen:** Det er et spørsmål som da melder seg, og det er: Kan vi i åpent møte diskutere spørsmålet om deling av kysten? Dette er jo et av de mest aktuelle spørsmål som vil melde seg. Hvis en mener vi ikke bør diskutere det i åpent møte – og det er det svært mye som taler for – så bør vi ha et møte for lukkede dører.

**John Lyng:** Statsråden har jo selv nå ønsket å gi en redegjørelse i åpent møte, og vi får da vente og se hva denne redegjørelse omfatter. Er det så et ønske om å grave dypere enn statsråden legger opp til, får man senere ta standpunkt til om det dessuten skal være et lukket møte.

Det er en annen ting jeg vil nevne. Det var i grunnen derfor jeg bad om ordet. Det er av en av deltakerne i debatten – jeg kan faktisk ikke huske hvem det var – antydning at disse rapportene som de to komiteers medlemmer har fått tilsendt som fortrolige dokumenter, også burde sendes alle stortingsrepresentanter, eventuelt som fortrolig- eller hemmeligstemplet. Jeg synes det må være en selvfølge at det blir gjort så snart som mulig.

**Røiseland:** Det var ein merknad til hr. Jakob Pettersen. Konvensjonen er jo no eit offisielt dokument. Alle som les konvensjonen, ser at det er høve til å dele kysten, og det er sju land som har ordna det slik. Då må kvart menneske som har litt greie på politikk, skjøne at vi også har høve til å dele kysten, og at det spørsmålet kan reise seg. Då går det ikkje an å ha ein diskusjon utan å ta det spørsmålet opp. Det er jo det spørsmålet som er aktuelt, og dette står i offentlege dokument. Eg meiner det må vere rett no å ta ein offentleg diskusjon for at opinionen kan bli nokolunde klår over kva saka gjeld.

**Ingvaldsen:** Jeg kan heller ikke forstå at det kan være noe problem å ha et åpent møte og så diskutere spørsmålet om deling av kysten. Det er vel i grunnen det saken dreier seg om, så skal man diskutere noe, må man ta det spørsmålet med.

Så var det et spørsmål til. Vi har fått en del rapporter som er merket fortrolig. De er nå diskutert her, og fiskeriministeren har så å si referert dem i møtet, og han skal, så vidt jeg forstår, holde en lignende redegjørelse i åpent møte. Da må det vel være anledning til å benytte det stoffet som står i de dokumentene som er utlevert? Jeg vil gjerne ha uttrykkelig svar på det.

**Statsråd Magnus Andersen:** Når det gjelder det spørsmålet som ble reist av hr. Lyng om disse rapportene, vil jeg få opplyse at de vil bli sendt i ettermiddag, så det skulle være greit.

Når det gjelder dette fortrolighetsstemplet som står på disse dokumentene, vil jeg ikke svare på spørsmålet om man kan benytte det stoffet i diskusjonen i Stortinget, sånn over bordet. Jeg må i tilfelle få anledning til å svare på det etter at jeg har gitt min redegjørelse i Stortinget på fredag, og etter at jeg har konferert med Utenriksdepartementet og nevnt saken i Regjeringen. Jeg kan for så vidt ikke se at det kan være særlig grunn til å holde det fortrolig lenger, men det kan kanskje være en tanke å betrakte det som fortrolig i all fall til man har hatt stortingsmøtet fredag.

Jeg har ikke trukket noen konklusjon av det som er kommet til uttrykk i dette møte. De fleste av deltagerne har vel kanskje innstillet seg på å vente med å uttale seg siden man skal ha denne redegjørelsen i Stortinget. Jeg har funnet en klar konklusjon hos hr. Ingvaldsen, men ellers ikke noe særlig klart – hos hr. Røiseland bortimot, men ikke helt klar.

Jeg vil gjerne også få lov å si til dem som et par ganger før i møter her har reist spørsmål, med et visst snev av kritikk fordi ikke delegasjonens formann var til stede, at jeg har fått ham til å utsette et møte i dag i to–tre timer for å være til stede her, men jeg har ikke oppdaget at det har vært rettet noe spørsmål til ham.

Jeg kan også nevne at Kontaktutvalget skal ha møte i morgen. Jeg vil da på ny reise spørsmålet om deling av kysten, og hvis det kommer fram noe nytt i Kontaktutvalget, skal jeg forsøke å ta det med i redegjørelsen fredag.

**Ingvaldsen:** Tør jeg spørre om Kontaktutvalget har fått disse dokumentene som viser hvordan andre land har stilt seg til spørsmålet?

**Statsråd Magnus Andersen:** Ja.

**Formannen:** Da lar vi spørsmålet om et lukket stortingsmøte ligge foreløpig, og går fram etter den plan at fiskeristatsråden gir en redegjørelse som så vil bli debattert i åpent stortingsmøte. Videre vil statsråden ta seg av spørsmålet om den fortrolige rapport.

Møtet hevet kl. 11.45.